

Vergaderjaar 2021–2022

27 830

Materieelprojecten

Nr. 358

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 juni 2022

Inleiding

Met deze A-brief informeer ik u over de behoeftestelling van het project «Nieuwbouw componentenonderhoud Vliegbasis Volkel». Het Commando Luchtstrijdkrachten (CLSK) beschikt voor de operationele taakuitvoering over een aantal vliegbases, waaronder Vliegbasis Volkel. Deze vliegbasis is één van de twee *main operating bases*, een thuisbasis, voor de F-16 jachtvliegtuigen. Vanaf medio 2022 worden de F-16 vliegtuigen op Volkel vervangen door de F-35's. In deze transitieperiode moet Defensie beide vliegtuigtypen op Vliegbasis Volkel kunnen onderhouden.

De huidige infrastructuur voor componentenonderhoud van jachtvliegtuigen op Vliegbasis Volkel heeft grotendeels het einde van levensduur bereikt. Een combinatie van nieuwbouw en aanpassing van de huidige infrastructuur voor het componentenonderhoud van de F-35, en het tijdelijk in stand houden van de bestaande infrastructuur voor het componentenonderhoud van de F-16 blijkt de beste en meest kostenefficiënte oplossing. Onder componentenonderhoud valt het inspecteren plus preventief en correctief onderhoud van vliegtuigen, componenten en specialistische ondersteuning van operationele eenheden, inclusief het verzorgen van (wapentechnische) opleidingen. De gebouwen die momenteel hiervoor worden gebruikt liggen verspreid over de vliegbasis. Ondanks tussentijdse renovaties is het merendeel van de gebouwen sterk verouderd. De gebouwen zijn niet ontworpen voor de huidige functies, waardoor het kostbaar is om de gebouwen te laten voldoen aan de huidige functionele eisen en aan hedendaagse normen op het gebied van bijvoorbeeld beveiliging, veiligheid en energiezuinigheid. Verder is het door de spreiding van de gebouwen niet mogelijk om de bedrijfsvoering te verbeteren en het onderhoudsproces efficiënt in te richten.

De investeringen binnen dit project zijn noodzakelijk om op Vliegbasis Volkel componentenonderhoud te kunnen blijven uitvoeren en zo te voldoen aan de eisen voor operationele gereedstelling en inzet. In het

kader van het concentreren, verduurzamen en vernieuwen van ons vastgoed is deze investering daarom onvermijdelijk (*no-regret*).

Behoeftte

De nieuwbouw zal voldoen aan de eisen voor bijna energie neutrale gebouwen (BENG), conform de eisen die de rijksoverheid aan haar gebouwen stelt. Mede door efficiëntere en compactere nieuwbouw, zullen de onderhouds- en energiekosten afnemen. Verder onderzoekt Defensie samen met het Rijksvastgoedbedrijf welke maatregelen nog meer kunnen worden genomen om ons vastgoed te verduurzamen door bijvoorbeeld onze afhankelijkheid van aardgas te verminderen.

Door het concentreren van alle onderhoudsactiviteiten op één locatie op de vliegbasis is een doelmatige bedrijfsvoering en beveiliging mogelijk. Bovendien voldoet Defensie hiermee aan de eisen die de Militaire Luchtvaart Autoriteit stelt aan het gescheiden kunnen opslaan van componenten, materialen en gereedschappen van de F-16 en F-35. Na uitfasering van de F-16 worden de gebouwen die nog in stand zijn gehouden voor het componentenonderhoud van de F-16 gesloopt.

Voor de periode tot aan de oplevering van de nieuwbouw worden tijdelijke vliegtuigonderhoudswerkplekken voor de F-35 ingericht in een van de bestaande hangaars die werd gebruikt voor dagelijks lijnonderhoud van de F-16. Na oplevering van de nieuwbouw wordt deze hangaar met slechts kleine aanpassingen geschikt gemaakt als definitieve werkplaats. Daarnaast houdt Defensie de bestaande infrastructuur voor het componentenonderhoud van de F-16 in stand tijdens de transitieperiode.

Financiële aspecten

Het projectbudget, inclusief risicoreservering, bedraagt tussen de € 25 miljoen en € 100 miljoen (prijspeil 2021). Deze investering komt ten laste van het investeringsbudget van Defensie in 2022 tot en met 2026.

Het project is een reguliere vervangingsinvestering en valt daarom buiten de scope van het project verwerving F-35. Ook bij het doorvliegen met de F-16 zou vervanging van de gebouwen die worden gebruikt voor componentenonderhoud op Vliegbasis Volkel noodzakelijk zijn.

Risico's

Voor het project is een risicobeoordeling gemaakt waarbij als gevolg van marktwerking onder andere prijsstijgingen en schaarste op de markt als risico's zijn geïdentificeerd. Ook zijn mogelijke wijzigingen in regels voor activiteiten in de leefomgeving, zoals op het gebied van stikstof, geïdentificeerd als risico. Een risicoreservering maakt deel uit van het projectbudget.

Vooruitblik

Het project wordt uitgevoerd in de periode 2022 tot en met 2026. Met dit project moderniseert en verduurzaamt Defensie haar benodigd vastgoed, in lijn met het coalitieakkoord.

Gezien het projectvolume van minder dan € 100 miljoen ben ik voornemens het Defensie Ondersteuningscommando te mandateren om het project uit te voeren. Defensie zal het Rijksvastgoedbedrijf opdracht geven het project verder uit te werken en aan te besteden voor realisatie.

De Kamer wordt over de voortgang van dit project geïnformeerd via de begroting, het jaarverslag en het Defensie Projectenoverzicht.

De Staatssecretaris van Defensie,
C.A. van der Maat